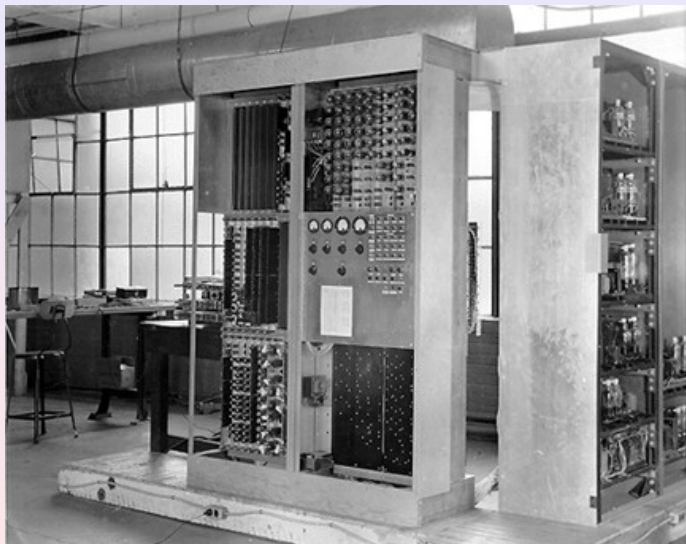

Hogyan lesz pontos a pontatlanból?

Stachó László

17/10/06. KKFH, Móra G.

Számítógép ~ 1940 – 50

Egyszerű feladat → rossz eredmény

$$\begin{array}{rcccccc} A_{1,1}x_1 & +A_{1,2}x_2 & +A_{1,3}x_3 & +\dots & +A_{1,36}x_{36} & = B_1 \\ A_{2,1}x_1 & +A_{2,2}x_2 & +A_{2,3}x_3 & +\dots & +A_{2,36}x_{36} & = B_2 \\ A_{3,1}x_1 & +A_{3,2}x_2 & +A_{3,3}x_3 & +\dots & +A_{3,36}x_{36} & = B_3 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ A_{36,1}x_1 & +A_{36,2}x_2 & +A_{36,3}x_3 & +\dots & +A_{36,36}x_{36} & = B_{36} \end{array}$$

SZÁMÍTÓGÉPPEL !!!

HIBÁS EREDMÉNY

MI AZ OKA ?!

Egyszerű feladat → rossz eredmény

$$\begin{array}{rcccccc} A_{1,1}x_1 & +A_{1,2}x_2 & +A_{1,3}x_3 & +\dots & +A_{1,36}x_{36} & = B_1 \\ A_{2,1}x_1 & +A_{2,2}x_2 & +A_{2,3}x_3 & +\dots & +A_{2,36}x_{36} & = B_2 \\ A_{3,1}x_1 & +A_{3,2}x_2 & +A_{3,3}x_3 & +\dots & +A_{3,36}x_{36} & = B_3 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ A_{36,1}x_1 & +A_{36,2}x_2 & +A_{36,3}x_3 & +\dots & +A_{36,36}x_{36} & = B_{36} \end{array}$$

SZÁMÍTÓGÉPPEL !!!

HIBÁS EREDMÉNY

MI AZ OKA ?!

Egyszerű feladat → rossz eredmény

$$\begin{array}{rcccccc} A_{1,1}x_1 & +A_{1,2}x_2 & +A_{1,3}x_3 & +\dots & +A_{1,36}x_{36} & = B_1 \\ A_{2,1}x_1 & +A_{2,2}x_2 & +A_{2,3}x_3 & +\dots & +A_{2,36}x_{36} & = B_2 \\ A_{3,1}x_1 & +A_{3,2}x_2 & +A_{3,3}x_3 & +\dots & +A_{3,36}x_{36} & = B_3 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ A_{36,1}x_1 & +A_{36,2}x_2 & +A_{36,3}x_3 & +\dots & +A_{36,36}x_{36} & = B_{36} \end{array}$$

SZÁMÍTÓGÉPPEL !!!

HIBÁS EREDMÉNY

MI AZ OKA ?!

Egyszerű feladat → rossz eredmény

$$\begin{array}{rcccccc} A_{1,1}x_1 & +A_{1,2}x_2 & +A_{1,3}x_3 & +\dots & +A_{1,36}x_{36} & = B_1 \\ A_{2,1}x_1 & +A_{2,2}x_2 & +A_{2,3}x_3 & +\dots & +A_{2,36}x_{36} & = B_2 \\ A_{3,1}x_1 & +A_{3,2}x_2 & +A_{3,3}x_3 & +\dots & +A_{3,36}x_{36} & = B_3 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ A_{36,1}x_1 & +A_{36,2}x_2 & +A_{36,3}x_3 & +\dots & +A_{36,36}x_{36} & = B_{36} \end{array}$$

SZÁMÍTÓGÉPPEL !!!

HIBÁS EREDMÉNY

MI AZ OKA ?!

BUTA GÉP
2 jeggyel számol

$$-x_1 + 97x_2 = 97 \quad (1)$$

$$x_1 + x_2 = 2 \quad (2)$$

BUTA GÉP
2 jeggyel számol

$$-x_1 + 97x_2 = 97 \quad (1)$$

$$x_1 + x_2 = 2 \quad (2)$$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$x_1 + x_2 = 2$$

SZIMBOLIKUSAN: $(2) + (1) \implies$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$98x_2 = 99 \implies x_2 = 99/98, x_1 = 97/98$$

10 jegyre: $x_1 = 1.010204081 \approx 1$, $x_2 = 0.9897959183 \approx 1$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$x_1 + x_2 = 2$$

SZIMBOLIKUSAN: $(2) + (1) \implies$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$98x_2 = 99 \implies x_2 = 99/98, x_1 = 97/98$$

10 jegyre: $x_1 = 1.010204081 \approx 1$, $x_2 = 0.9897959183 \approx 1$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$x_1 + x_2 = 2$$

SZIMBOLIKUSAN: $(2) + (1) \implies$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$98x_2 = 99 \implies x_2 = 99/98, x_1 = 97/98$$

10 jegyre: $x_1 = 1.010204081 \approx 1$, $x_2 = 0.9897959183 \approx 1$

Mit csinál a BUTA GÉP?

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$x_1 + x_2 = 2$$

$$(2) + (1)$$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$98x_2 = 99$$

$$x_2 = 99 : 98 = 1.0$$

$$(1) \Rightarrow x_1 = 97x_2 - 97 = 97 - 97 = 0.0 \quad !!!$$

Mit csinál a BUTA GÉP?

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$x_1 + x_2 = 2$$

(2) + (1)

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$98x_2 = 99$$

$$x_2 = 99 : 98 = \mathbf{1.0}$$

$$(1) \Rightarrow x_1 = 97x_2 - 97 = 97 - 97 = \mathbf{0.0} \quad !!!$$

Mit csinál a BUTA GÉP?

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$x_1 + x_2 = 2$$

$$(2) + (1)$$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$98x_2 = 99$$

$$x_2 = 99 : 98 = 1.0$$

$$(1) \Rightarrow x_1 = 97x_2 - 97 = 97 - 97 = 0.0 \quad !!!$$

Mit csinál a BUTA GÉP?

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$x_1 + x_2 = 2$$

$$(2) + (1)$$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$98x_2 = 99$$

$$x_2 = 99 : 98 = \mathbf{1.0}$$

$$(1) \Rightarrow x_1 = 97x_2 - 97 = 97 - 97 = \mathbf{0.0} \quad !!!$$

Mit csinál a BUTA GÉP?

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$x_1 + x_2 = 2$$

$$(2) + (1)$$

$$-x_1 + 97x_2 = 97$$

$$98x_2 = 99$$

$$x_2 = 99 : 98 = \mathbf{1.0}$$

$$(1) \Rightarrow x_1 = 97x_2 - 97 = 97 - 97 = \mathbf{0.0} \quad \mathbf{!!!}$$

Baj van, vagy nincs baj?

Neumann János
1903 – 1957

8 tizedesjegű aritmetikánál

40-változós lineáris egyenletrendszer megoldása

GAUSS-ELIMINÁCIÓVAL 90% VALÓSZÍNŰSÉGGEL ROSSZ

Neumann János
1903 – 1957

8 tizedesjegű aritmetikánál

40-változós lineáris egyenletrendszer megoldása

GAUSS-ELIMINÁCIÓVAL 90% VALÓSZÍNŰSÉGGEL ROSSZ

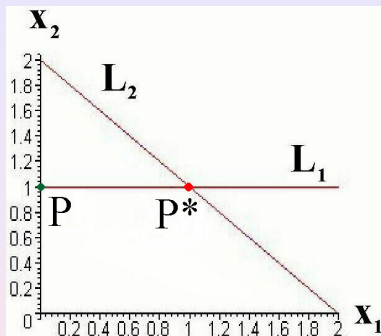
Neumann János
1903 – 1957

8 tizedesjegű aritmetikánál

40-változós lineáris egyenletrendszer megoldása

GAUSS-ELIMINÁCIÓVAL 90% VALÓSZÍNŰSÉGGEL ROSSZ

Javítás fokozatos közelítéssel

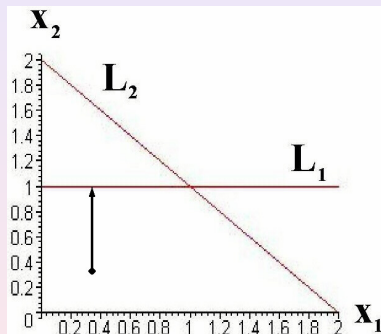

P^* = [Igazi megoldás]
 P = [Buta Gép pontja]

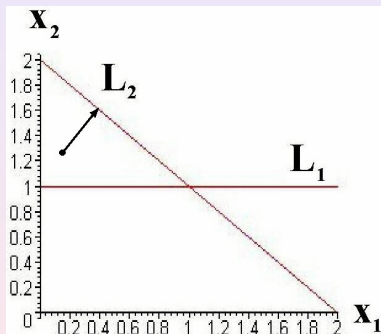
$$\begin{aligned}L_1 &= \{(x_1, x_2) : -x_1 + 97x_2 = 97\} \\ &= \{(x_1, x_2) : x_2 = 1 + x_1/97\} \\ &\approx \{(x_1, x_2) : x_2 = 1\} \\ L_2 &= \{(x_1, x_2) : x_1 + x_2 = 2\} \\ &= \{(x_1, x_2) : x_2 = 2 - x_1\}\end{aligned}$$

Javítás fokozatos közelítéssel

$V_1 := [\text{Merőleges vetítés } L_1^* \text{-re}]$ $V_2 := [\text{Merőleges vetítés } L_2^* \text{-re}]$

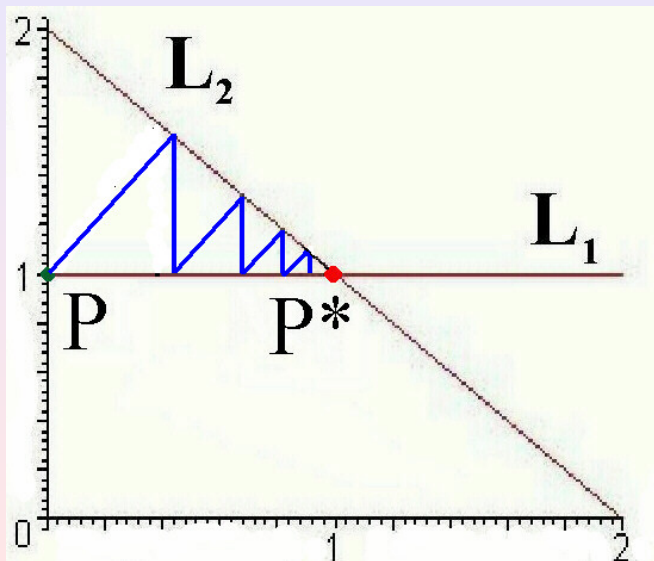
$$V_1 : (x_1, x_2) \mapsto (x_1, 1)$$

$$V_2 : (x_1, x_2) \mapsto \left(\frac{1 + (x_1 - x_2)}{2}, \frac{1 + (x_2 - x_1)}{2} \right)$$

Javítás fokozatos közelítéssel

Alkalmazzuk többször a Buta Gép P pontjára a V_1, V_2 vetítéseket!

Még a Buta Géppel is

$$P_0 := P = (0, 1)$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (0.5, 1.5)$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (0.7, 1.3)$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (0.8, 1.2)$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (0.9, 1.1)$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (0.9, 1.1)$$

TOVÁBB NEM JAVUL

Még a Buta Géppel is

$$P_0 := P = (0, 1)$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (0.5, 1.5)$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (0.7, 1.3)$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (0.8, 1.2)$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (0.9, 1.1)$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (0.9, 1.1)$$

TOVÁBB NEM JAVUL

Még a Buta Géppel is

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_2) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

TOVÁBB NEM JAVUL

Még a Buta Géppel is

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_2) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

TOVÁBB NEM JAVUL

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

TOVÁBB NEM JAVUL

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

TOVÁBB NEM JAVUL

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

TOVÁBB NEM JAVUL

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

TOVÁBB NEM JAVUL

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

TOVÁBB NEM JAVUL

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

TOVÁBB NEM JAVUL

$$P_0 := P = (\mathbf{0}, \mathbf{1})$$

$$P'_1 = V_1(P_0) = (0, 1) \quad L_1\text{-en}$$

$$P_1 = V_2(P'_1) = \left(1 + \frac{1-0}{2}, 1 + \frac{0-1}{2}\right) = (\mathbf{0.5}, \mathbf{1.5})$$

$$P'_2 = V_1(P_1) = (0.5, 1)$$

$$P_2 = V_2(P'_2) = \left(1 + \frac{0.5-1}{2}, 1 + \frac{1-0.5}{2}\right) = (\mathbf{0.7}, \mathbf{1.3})$$

$$P'_3 = (0.7, 1)$$

$$P_3 = \left(1 + \frac{0.7-1}{2}, 1 + \frac{1-0.7}{2}\right) = (\mathbf{0.8}, \mathbf{1.2})$$

$$P'_4 = (0.8, 1)$$

$$P_4 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

$$P'_5 = (0.8, 1), \quad P_5 = \left(1 + \frac{0.8-1}{2}, 1 + \frac{1-0.8}{2}\right) = (\mathbf{0.9}, \mathbf{1.1})$$

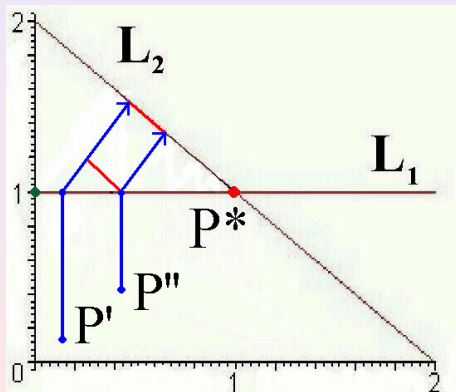
TOVÁBB NEM JAVUL

Miért működik?

$$W = [V_1 \text{ majd } V_2 \text{ együttes hatása}] = V_2 \circ V_1$$

$$W : (x_1, x_2) \xrightarrow{V_1} (x_1, 1) \xrightarrow{V_2} \left(1 + \frac{x_1 - 1}{2}, 1 - \frac{x_1 - 1}{2}\right) = \left(\frac{1}{2} + \frac{x_1}{2}, \frac{3}{2} - \frac{x_1}{2}\right)$$

W ERŐSEN CSÖKKENTI A TÁVOLSÁGOKAT

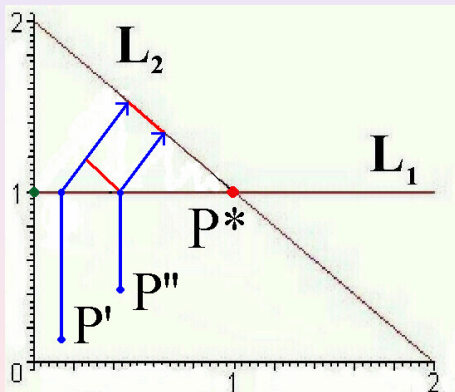
$$d(W(P'), W(P'')) \leq \frac{1}{\sqrt{2}} |x_1(P') - x_1(P'')| \leq \frac{1}{\sqrt{2}} d(P', P'')$$

Miért működik?

$$W = [V_1 \text{ majd } V_2 \text{ együttes hatása}] = V_2 \circ V_1$$

$$W : (x_1, x_2) \xrightarrow{V_1} (x_1, 1) \xrightarrow{V_2} \left(1 + \frac{x_1-1}{2}, 1 - \frac{x_1-1}{2}\right) = \left(\frac{1}{2} + \frac{x_1}{2}, \frac{3}{2} - \frac{x_1}{2}\right)$$

W ERŐSEN CSÖKKENTTI A TÁVOLSÁGOKAT

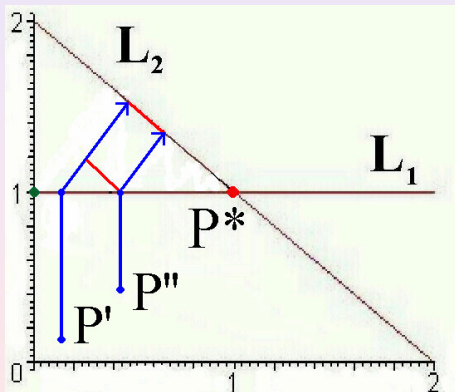
$$d(W(P'), W(P'')) \leq \frac{1}{\sqrt{2}} |x_1(P') - x_1(P'')| \leq \frac{1}{\sqrt{2}} d(P', P'')$$

Miért működik?

$$W = [V_1 \text{ majd } V_2 \text{ együttes hatása}] = V_2 \circ V_1$$

$$W : (x_1, x_2) \xrightarrow{V_1} (x_1, 1) \xrightarrow{V_2} \left(1 + \frac{x_1-1}{2}, 1 - \frac{x_1-1}{2}\right) = \left(\frac{1}{2} + \frac{x_1}{2}, \frac{3}{2} - \frac{x_1}{2}\right)$$

W ERŐSEN CSÖKKENTI A TÁVOLSÁGOKAT

$$d(W(P'), W(P'')) \leq \frac{1}{\sqrt{2}} |x_1(P') - x_1(P'')| \leq \frac{1}{\sqrt{2}} d(P', P'')$$

$X = \left[\mathbb{R} \text{ egyenes vagy } \mathbb{R}^2 \text{ sík vagy } \mathbf{z\acute{a}rt} \text{ félegyenes...} \right]$

$W : X \rightarrow X \quad W = \alpha[\text{TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ}] \quad \exists \alpha < 1$

• Ekkor $\exists! P^* \in X \quad W(P^*) = P^*$

• Tetszőleges P -ből indulva

$W(P), W^2(P) = W(W(P)), W^3(P) = W(W^2(P)), \dots \rightarrow P^*$

Megjegyzés: (1)+(2) átírva $W(P^*) = P^*$
FIXPONT-EGYENLETTÉ

$X = \left[\mathbb{R} \text{ egyenes vagy } \mathbb{R}^2 \text{ sík vagy } \mathbf{z\acute{a}rt} \text{ félegyenes...} \right]$

$W : X \rightarrow X \quad W = \alpha[\text{TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ}] \quad \exists \alpha < 1$

• Ekkor $\exists! P^* \in X \quad W(P^*) = P^*$

• Tetszőleges P -ből indulva

$W(P), W^2(P) = W(W(P)), W^3(P) = W(W^2(P)), \dots \longrightarrow P^*$

Megjegyzés: (1)+(2) átírva $W(P^*) = P^*$
FIXPONT-EGYENLETTÉ

$X = \left[\mathbb{R} \text{ egyenes vagy } \mathbb{R}^2 \text{ sík vagy } \mathbf{z\acute{a}rt} \text{ félegyenes...} \right]$

$W : X \rightarrow X \quad W = \alpha[\text{TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ}] \quad \exists \alpha < 1$

• *Ekkor* $\exists! P^* \in X \quad W(P^*) = P^*$

• *Tetszőleges* P -ből indulva

$W(P), W^2(P) = W(W(P)), W^3(P) = W(W^2(P)), \dots \longrightarrow P^*$

Megjegyzés: (1)+(2) átírva $W(P^*) = P^*$
FIXPONT-EGYENLETTÉ

$X = \left[\mathbb{R} \text{ egyenes vagy } \mathbb{R}^2 \text{ sík vagy } \mathbf{z\acute{a}rt} \text{ félegyenes...} \right]$

$W : X \rightarrow X \quad W = \alpha[\text{TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ}] \quad \exists \alpha < 1$

• *Ekkor* $\exists! P^* \in X \quad W(P^*) = P^*$

• *Tetszőleges* P -ből indulva

$W(P), W^2(P) = W(W(P)), W^3(P) = W(W^2(P)), \dots \rightarrow P^*$

Megjegyzés: (1)+(2) átírva $W(P^*) = P^*$
FIXPONT-EGYENLETTÉ

$X = \left[\mathbb{R} \text{ egyenes vagy } \mathbb{R}^2 \text{ sík vagy } \mathbf{z\acute{a}rt} \text{ félegyenes...} \right]$

$W : X \rightarrow X \quad W = \alpha [\text{TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ}] \quad \exists \alpha < 1$

- *Ekkor* $\exists! P^* \in X \quad W(P^*) = P^*$

- *Tetszőleges* P -ből indulva

$W(P), W^2(P) = W(W(P)), W^3(P) = W(W^2(P)), \dots \longrightarrow P^*$

Megjegyzés: (1)+(2) átírva $W(P^*) = P^*$
 FIXPONT-EGYENLETTÉ

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a, \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x'')$,

ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ **félegyenes**.   Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$,   és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a, \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2}\frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60}\frac{52}{3600}$

$$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2}\frac{a}{x}$$

$$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x''),$$

ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ félegyenes. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2}\left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''}\right] = \frac{1}{2}(x' - x'')\left[1 - \frac{a}{x'x''}\right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$

$P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a, \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$$

$$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x''),$$

ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ félegyenes. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$$

$$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x''),$$

ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ félegyenes. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$$

$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x'')$,
ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ félegyenes. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$$

$$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x''),$$

ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ **félegyenes**. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $\left[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow \right] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x'')$,
ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ **félegyenes**. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x'')$,

ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ **félegyenes**. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x'')$,

ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ **félegyenes**. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$x^2 = a$ nem fixpont-egyenlet

FIXPONT-EGYENLET

- Pl. $x = a/x$, $W(x) = a/x$
 $P = 1 \rightarrow 1, a, 1, a, 1, a \dots$ NEM JÓ

- $x = a/x$, $x = x \Rightarrow x = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

Mezopotámia $\sqrt{2}$ $[2, 1\frac{30}{60}, 1\frac{25}{60} \rightarrow] 1\frac{24}{60} \frac{52}{3600}$

$W(x) = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \frac{a}{x}$

$d(W(x'), W(x'')) = |W(x') - W(x'')| \leq \frac{1}{2}d(x', x'')$,

ha $x', x'' \in X := [\sqrt{a}, \infty)$ **félegyenes**. Ezzel $W : X \rightarrow X$

Biz.: $W(x) \geq \sqrt{a}$, ha $x \geq \sqrt{a}$, és

$$\frac{1}{2} \left[x' + \frac{a}{x'} - x'' - \frac{a}{x''} \right] = \frac{1}{2} (x' - x'') \left[1 - \frac{a}{x'x''} \right]$$

$$\text{Pl. } \sqrt{2} \quad x_{n+1} = \frac{1}{2} [x_n + 2/x_n], \quad x_0 = 2$$

1.5000

1.4166

1.41421568627450980392156862745098039215686274509803921

1.4142135623746899106262955788901349101165596221157440

1.414213562373095048801689623502530243614981925776197

1.4142135623730950488016887242096980785696718753772

1.4142135623730950488016887242096980785696718753769

- Köbgyök: $\sqrt[3]{a}$ Kepler $W(x) = \frac{2}{3}x + \frac{1}{3}a/x^2$
- p -edik gyök: $\sqrt[p]{a}$ Newton $W(x) = (1 - \frac{1}{p})x + \frac{1}{p}a/x^{p-1}$

- Köbgyök: $\sqrt[3]{a}$ Kepler $W(x) = \frac{2}{3}x + \frac{1}{3}a/x^2$
- p -edik gyök: $\sqrt[p]{a}$ Newton $W(x) = \left(1 - \frac{1}{p}\right)x + \frac{1}{p}a/x^{p-1}$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

$$X = \{ \text{OBJEKTUMOK} \}$$

d távolság X elemei közt

- $d(x, y) = d(y, x) > 0$, ha $x \neq y \in X$
- Kerülőút $\geq$ direkt út:

$$d(x_0, x_1) + d(x_1, x_2) + \dots + d(x_{n-1}, x_n) \geq d(x_0, x_n)$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

$$X = \{ \text{OBJEKTUMOK} \}$$

d távolság X elemei közt

- $d(x, y) = d(y, x) > 0$, ha $x \neq y \in X$
- Kerülőút $\geq$ direkt út:

$$d(x_0, x_1) + d(x_1, x_2) + \dots + d(x_{n-1}, x_n) \geq d(x_0, x_n)$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

$$X = \{ \text{OBJEKTUMOK} \}$$

d távolság X elemei közt

- $d(x, y) = d(y, x) > 0$, ha $x \neq y \in X$
- Kerülőút $\geq$ direkt út:

$$d(x_0, x_1) + d(x_1, x_2) + \dots + d(x_{n-1}, x_n) \geq d(x_0, x_n)$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

$$X = \{ \text{OBJEKTUMOK} \}$$

d távolság X elemei közt

- $d(x, y) = d(y, x) > 0$, ha $x \neq y \in X$
- Kerülőút $\geq$ direkt út:

$$d(x_0, x_1) + d(x_1, x_2) + \dots + d(x_{n-1}, x_n) \geq d(x_0, x_n)$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

$$X = \{ \text{OBJEKTUMOK} \}$$

d távolság X elemei közt

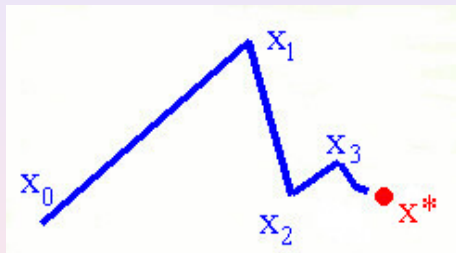
- $d(x, y) = d(y, x) > 0$, ha $x \neq y \in X$
- Kerülőút $\geq$ direkt út:

$$d(x_0, x_1) + d(x_1, x_2) + \cdots + d(x_{n-1}, x_n) \geq d(x_0, x_n)$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

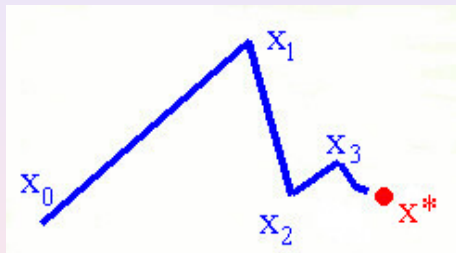
- **Teljesség:** A véges utak nem vezetnek ki X -ből:

$$d(x_0, x_1) \leq \frac{1}{2}, d(x_1, x_2) \leq \frac{1}{4}, d(x_2, x_3) \leq \frac{1}{8}, \dots \implies \\ \exists x^* \in X \quad d(x_n, x^*) \leq \frac{1}{2^{n+1}} \quad (n = 0, 1, \dots).$$

KONTRACÍÓS FIXPONT-TÉTEL

- **Teljesség:** A véges utak nem vezetnek ki X -ből:

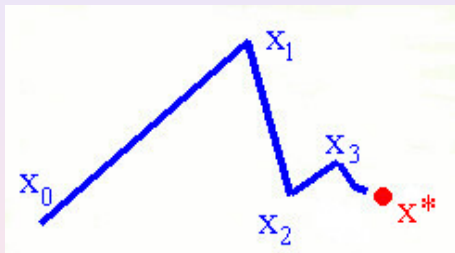

$$d(x_0, x_1) \leq 1, \quad d(x_1, x_2) \leq \frac{1}{2}, \quad d(x_2, x_3) \leq \frac{1}{4}, \dots \implies$$

$$\exists x^* \in X \quad d(x_n, x^*) \leq 1/2^{n-1} \quad (n = 0, 1, \dots).$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

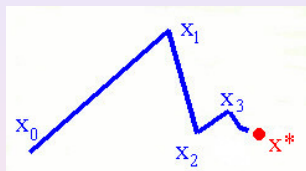
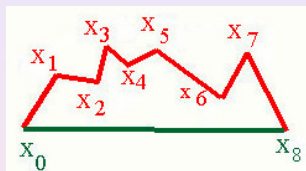
- **Teljesség:** A véges utak nem vezetnek ki X -ből:

$$d(x_0, x_1) \leq \frac{1}{2}, \quad d(x_1, x_2) \leq \frac{1}{4}, \quad d(x_2, x_3) \leq \frac{1}{8}, \dots \implies \\ \exists x^* \in X \quad d(x_n, x^*) \leq \frac{1}{2^{n+1}} \quad (n = 0, 1, \dots).$$

KONTRACÍÓS FIXPONT-TÉTEL

- **TÉTEL.** X, d teljes metrikus tér

- $W : X \rightarrow X$ leképezés α [d-TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ], $\alpha < 1$.

Ekkor

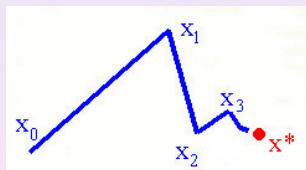
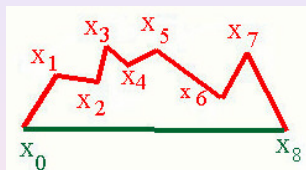
$$\exists! x^* \in X \quad W(x^*) = x^*$$

és

$$\forall x_0 \in X \quad x_n := W^n(x_0) \rightarrow x^*.$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

- **TÉTEL.** X, d teljes metrikus tér

- $W : X \rightarrow X$ leképezés α [d-TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ], $\alpha < 1$.

Ekkor

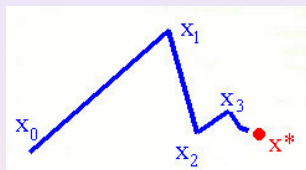
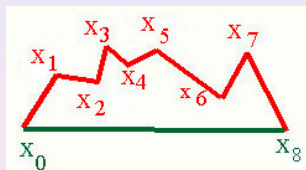
$$\exists! x^* \in X \quad W(x^*) = x^*$$

és

$$\forall x_0 \in X \quad x_n := W^n(x_0) \rightarrow x^*.$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

- **TÉTEL.** X, d teljes metrikus tér

- $W : X \rightarrow X$ leképezés α [d-TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ], $\alpha < 1$.

Ekkor

$$\exists! x^* \in X \quad W(x^*) = x^*$$

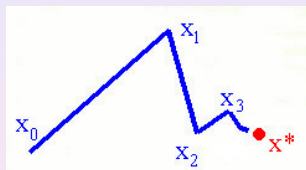
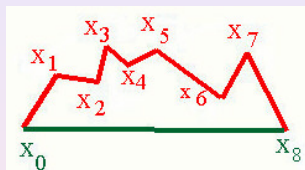
és

$$\forall x_0 \in X \quad x_n := W^n(x_0) \rightarrow x^*.$$

KONTRACIÓS FIXPONT-TÉTEL

- **TÉTEL.** X, d teljes metrikus tér

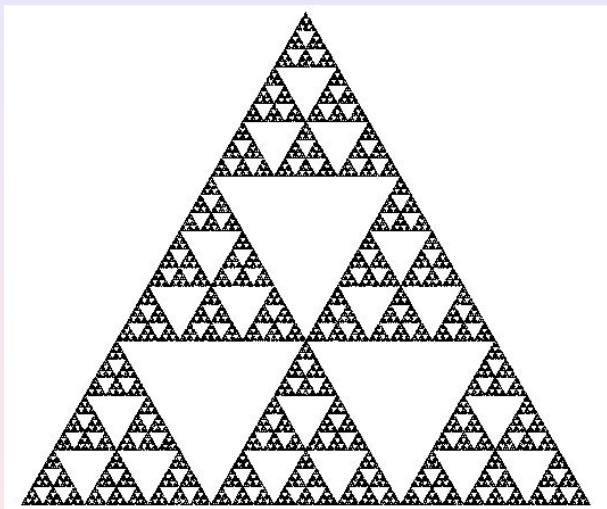
- $W : X \rightarrow X$ leképezés α [d-TÁVOLSÁGCSÖKKENTŐ], $\alpha < 1$.

Ekkor

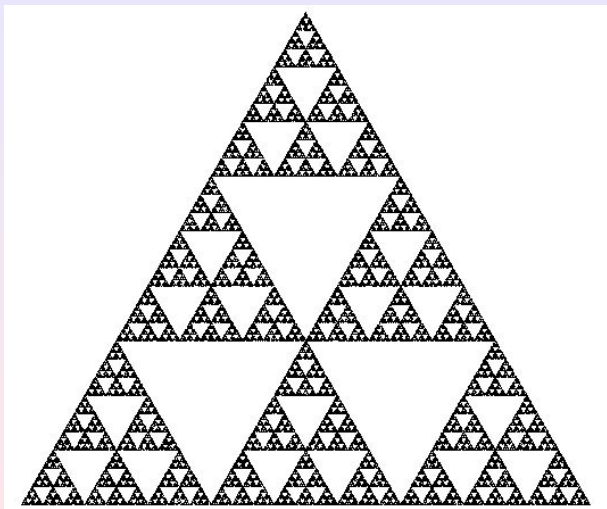
$$\exists! x^* \in X \quad W(x^*) = x^*$$

és

$$\forall x_0 \in X \quad x_n := W^n(x_0) \rightarrow x^*.$$

Hogyan jön ki ez a Kontrakciós Fixpont-tételből?

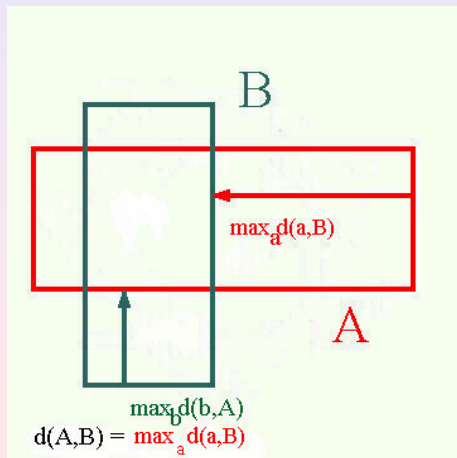

Hogyan jön ki ez a Kontrakciós Fixpont-tételből?

FRAKTÁLOK

$X = \{ \mathbb{R}^2 \text{ SÍK KORLÁTOS ZÁRT HALMAZAI} \}$

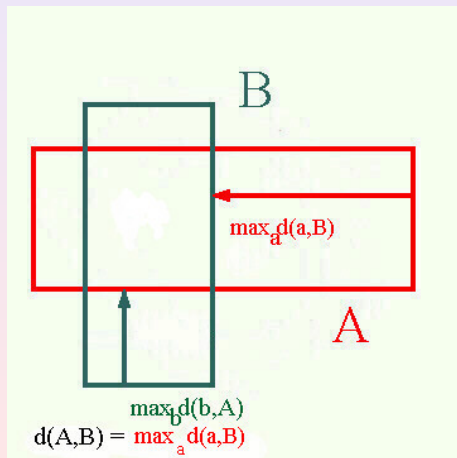
$d(A, B) = [\text{MAXIMÁLIS ELTÉRÉS } A, B \text{ KÖZÖTT}]$

FRAKTÁLOK

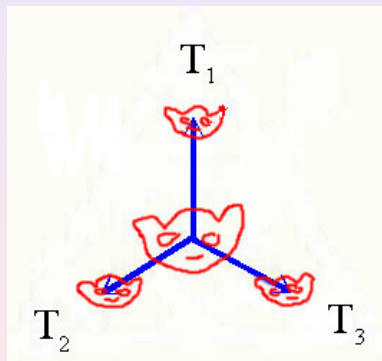
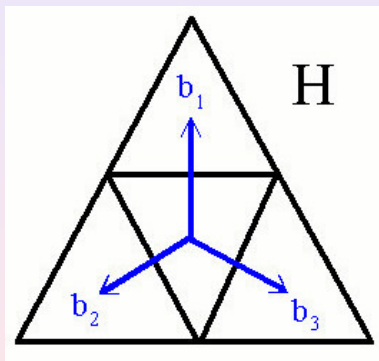
$X = \{ \mathbb{R}^2 \text{ SÍK KORLÁTOS ZÁRT HALMAZAI} \}$

$d(A, B) = [\text{MAXIMÁLIS ELTÉRÉS } A, B \text{ KÖZÖTT}]$

FRAKTÁLOK

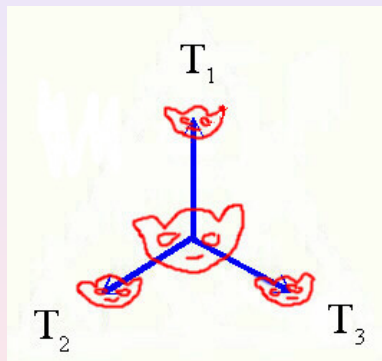
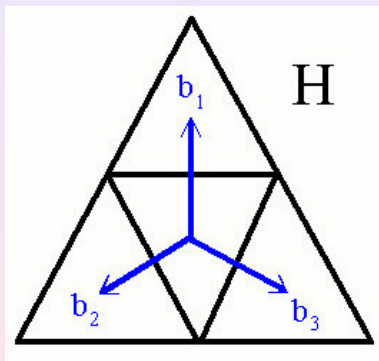
$$W = ? \quad T_k(x) = \frac{1}{2}x + b_k \quad (k = 1, 2, 3)$$

$$W(A) := T_1(A) \cup T_2(A) \cup T_3(A) \quad !!!!$$

FRAKTÁLOK

$$W = ? \quad T_k(x) = \frac{1}{2}x + b_k \quad (k = 1, 2, 3)$$

$$W(A) := T_1(A) \cup T_2(A) \cup T_3(A) \quad !!!!$$

ÁLTALÁBAN IS:

Ha

*(X, d) teljes és $T_1, \dots, T_n$ tetszőleges erős kontrakciók d -szerint
akkor*

*$W : A \mapsto T_1(A) \cup \dots \cup T_n(A)$ erős kontrakció
a hamazok d -távolsága szerint.*

EZÉRT $H, W(H), W^2(H), \dots$ KONVERGÁL valamilyen alakzathoz !

ÁLTALÁBAN IS:

Ha

(X, d) teljes és $T_1, \dots, T_n$ tetszőleges erős kontrakciók d -szerint

akkor

$W : A \mapsto T_1(A) \cup \dots \cup T_n(A)$ erős kontrakció

a hamazok d -távolsága szerint.

EZÉRT $H, W(H), W^2(H), \dots$ KONVERGÁL valamilyen alakzathoz !

ÁLTALÁBAN IS:

H a

(X, d) teljes és $T_1, \dots, T_n$ tetszőleges erős kontrakciók d -szerint
akkor

$W : A \mapsto T_1(A) \cup \dots \cup T_n(A)$ erős kontrakció
a hamazok d -távolsága szerint.

EZÉRT $H, W(H), W^2(H), \dots$ KONVERGÁL valamilyen alakzathoz !

ÁLTALÁBAN IS:

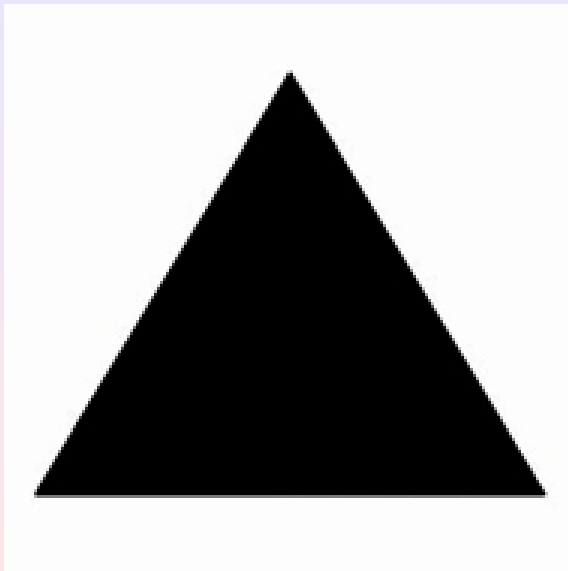
Ha

*(X, d) teljes és $T_1, \dots, T_n$ tetszőleges erős kontrakciók d -szerint
akkor*

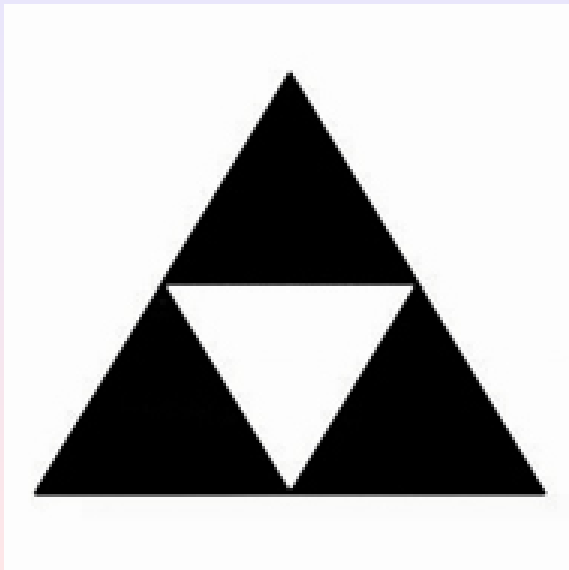
*$W : A \mapsto T_1(A) \cup \dots \cup T_n(A)$ erős kontrakció
 a hamazok d -távolsága szerint.*

EZÉRT $H, W(H), W^2(H), \dots$ KONVERGÁL valamilyen alakzathoz !

VISSZA A HÁROMSZÖGHÖZ — H

$W(H)$

$$W^2(H) = W(W(H))$$

$$W^3(H) = W(W^2(H))$$

$$W^4(H) = W(W^3(H))$$

TAJ MAHAL

